

PROPRIETAR-DIRECTOR

Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

Unitatea

REDACTOR

Prof. DUMITRU NEDA

Foaie înscrisă în Registrul de
publicații al Trib. Târnava-Mică
sub Nr. 2-1938.

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească — Apare în fiecare Sâmbătă

Văduvie sfântă

(+). Biserica cinstește văduvia și pe văduvi. Hristos Domnul, într-o parabolă veșnic actuală prin sugestiile ei, ne lasă să înțelegem că oricât de molește ar fi rugămintele unei văduve, acelea află ascultare. (Lc 185) iar Scripturile ne spun că trecerea lor la Cel de sus mare este (Deuter. 27,19; Eșire 22 22), dacă sunt cu adevărat văduve (1 Tim. 5 3). Ceeace înseamnă: dacă își trădesc văduvia în frica lui Dumnezeu și făcând bine.

Agiografia veche și nouă arată că lucrul e cu puțință până la eroism. Femeile ca și bărbații rămași în văduvie pot atinge culmile sfințeniei. Trebuie un singur lucru: să se dedice, în văduvia lor, cu trup cu suflet și cu tot ce au ei, lui Dumnezeu și cauzei lui. Cum au făcut sute și mii, știuți și neștiuți, în vremuri vechi și mai noi. Și cum a făcut, bunăoară, și Paula E isaveta Cerioli, patriciana din Lombardia, eroicitatea virtuților căreia a fost proclamată sărbătorește Duminecă, în 2 Iulie a. c., de către Sf. Părinte.

S'a născut numita Venerabilă ca al șase-sprezecelea vâstar a familiei nobile și sub raport sufletesc a lui Francisc Cerioli și al soției sale cuernice Francisca de Conti Corniani, la Soncino (eparhia Cremona, în Italia) în ziua de 28 Ianuarie 1816. Cele dintâi îndrumări într'ale vieții duhovnicești le-a primit în casa părintească. Apoi a trecut la școala Surorilor Visitandine de la Alzano Maggiore, unde a petrecut până la vârsta de optsprezece ani. Dânsa ar fi dorit mult să fie și ea călugăriță, dar părinții s'au împotrivit și așa s'a căsătorit cu contele Gaetano Buzecchi-Tassis de Comonè, cu care a avut trei copii. Doi au murit micuși, iar al treilea a crescut mărișor, ca să poată spune și el mamei ce-i plângea la căpătâiu înainte de a-și da sufletul: „Mamă, nu mai plânge! Domnul te va face să fii în locul meu mama altora mulți”.

Și așa a fost. După băiat, în scurtă vreme, i-a murit și bărbatul. Rămăsuă văduvă foarte bogată, s'a gândit nu la măritis, ci la creșterea de copile sărmâne. N'a trecut mult apoi și, cu unele din aceste „Copile ale sf. Iosif”, cum le-a numit ea, a început mândsire în lege, dânsa primind, deodată cu haina de monahie, și numele de Paula Elisaveta și înființând astfel instituția religioasă Surorile Sfintei Familii, a cărei cea dintâi superioară de sine înțeles că a fost dânsa

Bogată, dar și plină de iubire față de Dumnezeu și față de cei lipsiți, a deschis un așezământ și pentru copiii nimănui, — pentru Copiii Sf. Iosif, cum le zicea ea — îngrjiți în „Institutul Părinților și Fraților Sf. Familii”, susținut de dânsa. Intre timp se muncia și se ruga ziua și noaptea, petrecând mult-mulț în fața lui Isus Euharisticul și rugându-se fără încetare Maicii lui Preasfinte și Sf. Iosif. Așa s'a săvârșit din viață, cu inima și cu gândul la cel de sus și la cei dragi ei trecuți în veșnicie, și miluind pe a-ția cari altfel n'ar fi găsiți, pe pământ, milă ca aceea, de folos trupului și sufletului — Cu adevărat: Minunat este Dumnezeu întru sfinții săi! Și sfântă este Mireasa sa în a cărei grădina înfloresc așa flori.

Procesul informativ al Venerabilei s'a început la episcopia de Bergamo în 1902 apoi s'a continuat la Roma amăsurat prevederilor Dreptului Canonic apusean, pentru că cea trecută la veșnicie fericite în presara Crăciunului 1865, să fie acum declarată solemn eroină a virtuților teologale și cardinale și mai ales a iubirii evanghelice.

O precizare necesară

— Din prilejul investiturii noului Patriarh —

Intr'un articol cu titlul: „Și Biserica unită”, cu semn de întrebare la sfârșit, publicat în „Neamul românesc” dela 9 Iulie a. c., Dl Profesor Nic. Iorga se întreabă, de ce au lipsit, dela ceremonia investiturii noului Patriarh, reprezentanții celei de-a doua Biserici românești? Dsa socoate că o explicație este necesară.

Ca Dl Profesor N. Iorga se vor fi întrebat și alții. Și de aceea ne face plăcere să putem publica astăzi — alături de articolul Dlui Iorga — în întregime lămuririle ce i-i s'au dat din loc competent: din partea pâr. vicar arhiepiscopesc, în absența dela reședință a I. P. S. Sale Părintelui Arhiepiscop și Mitropolit Alexandru Nicolescu.

Dăm mai întâiu articolul Dlui Profesor N. Iorga:

Pușini vor fi observat cu prilejul investiturii noului Patriarh o lipsă care trebuie caracterizată de: umitoare.

Erau acolo, unde și diplomații de toate religiile s'au grăbit să felicite deosebit de călduros pe părintele Nicodim, reprezentanții tuturor culturilor din România: șeful Bisericii evanghelice, unul din episcopii maghiari, episcopul național armenesc. Nu lipsea nici hogaș și nici rabinul Niemirover. Dar nu se vedea calota roșie și veșmintul de ceremonie, croit roman, al celei de-a doua Biserici românești.

De ce?

Era oare deplorabila repetare a gestului dela încoronarea regelui Ferdinand, când, în noua biserică ortodoxă de la Alba-Iulia, se aflau toți acești înfășători ai altor credinți, asistând la un serviciu divin care nu era al lor, pe când prelații uniți erau afară, îndreptându-se că așa li-a ordonat Papa, pe când nunțul tmî spunea că nu aveau decât să nu-l întrebe?

Sau, cum mi s'a spus, invitația lor s'a făcut într-o formă care-i punea laolaltă cu șefii credincioșilor neromâni: și au luat aceasta ca o jignire?

De observat e și lipsa lor dela ședințele Senatului, unde se vede așa de des episcopul luteran.

O explicație mi se pare necesară.

N. Iorga

Iată acum și lămuririle ce s'au trimis Dlui Profesor Iorga, resp. „Neamul Românesc”:

Stimate Dle Profesor,

În absența din Blaj a I. P. S. Sale Mitropolitului nostru și pentru profundul respect, pe care Vi-l purtăm, țin să Vă dau următoarele explicațiuni, în legătură cu articolul DV, publicat sub titlul: „Și Biserica unită?”, în „Neamul Românesc” dela 9 Iulie a. c., privind neparticiparea I. P. S. Sale, ca șef al cultului unit, la ceremonia investiturii noului Patriarh al României, și care a avut loc în ziua de 5 Iulie la ora 11,45, la Palatul Regal.

Fiind la București, zilele acestea, am căutat să mă documentez eu însumi asupra cazului. Și iată constatările, la care am ajuns:

Prima constatare este că invitațiunile ce s'au făcut șefilor cultelor, pentru a participa la ceremonia amintită, au fost făcute aproape numai cu 24 ore înainte de ora fixată pentru ceremonia dela Palat. — Motivele acestei întârzieri nu le cunosc. Poate că, totuși, ceremonia investiturii s'a fixat prea curând după ziua însași a alegerii noului Patriarh.

Orî, cum I. P. S. Mitropolitul Nicolescu plecase la Călimănești, la băi, pentru o cură de câteva săptămâni, încă în dimineața zilei de Luni, 3 Iulie, și cum, de sigur, I. P. S. Sa nu și-a dus cu sine la băi ținuta de ceremonie obligatoare pentru serbarea dela Palat, — este ușor de înțeles, cred, că, cu toată diligența depusă, cu toate telegramele ori telefoanele ce trebuiau date, I. P. Sa. Sa nu ar fi putut ajunge la București pentru ziua și ora fixată. Iar o substituție, prin delegat, nu era prevăzută în Programul oficial al ceremoniei, unde se spune limpede: „se vor afla... — după I. P. S. Sa, membrii al Sfântului Sinod... — în sala Tronului,... — șefii celorlalte culte din țară”.

O dovadă, în plus, a acestei întârzieri cu trimiterea programului și a invitațiilor la ceremonia investiturii noului Patriarh, o fac și edițiile din Capitală ale gazetelor, cari au putut publica programul întregii ceremonii, cum și lista celor invitați, abia în dimineața zilei de 4 Iulie. Evident că în provincie acest program a putut fi cunoscut numai în dimineața zilei de 5 Iulie, adică exact în ziua când avea loc ceremonia investiturii.

La aceste lămuriri, privind articolul DV, aș mai adauge doar, pe cât știu, în actuala sesiune parlamentară, I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolescu, cu toată starea slăbuță a sănătății sale și cu toată căldura toridă a lunii Iunie din acest an, a participat la 11 din ședințele maturalui Corp. Nu aș putea preciza numărul de ședințe la cari au participat ceilalți PP. SS. Episcopi ai Bisericii unite. Știu însă că unul dintr'înșii (P. S. Episcop Hossu dela Cluj) a stat permanent la București până la terminarea discuției mesajului, luând chiar cuvântul la această discuție, în numele Bisericii unite și făcând parte din delegația, care a dus la Palat răspunsul la mesaj al Senatului.

Drept ultimă încheiere a acestei scrisori, țin, Dle Profesor, să Vă anexez copia telegramel, pe care I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolescu a trimis-o nou alesului Patriarh al României în chiar ziua alegerii acestuia:

Iată telegrama:

Inaltpreasfințitului Nicodim Munteanu
patriarh ales al Bisericii ortodoxe române
București

Felicitările noastre calde pentru alegerea de patriarh. Urez păstorire rodnică pe terenul Sufletelor și în ogorul neamului.

mitropolit Al. Nicolescu

Regret că nu am la îndemână și textul răspunsului I. P. S. Sale Patriarhului, care a fost trimis de aci, înainte de reîntoarcerea mea la Blaj, la Călimănești.

Cu apelul, ce Vi-l fac, de a lua act de aceste lămuriri și a face ca ele să ajungă și la cunoștința cetitorilor „*Neamului Românesc*”, Vă rog să primiți. Dle Profesor, asigurarea profundului respect și a înaltei considerațiuni ce Vă păstrăm.

Blaj, la 14 Iulie 1939.

Dr. Victor Macavelu
vicarul Mitropoliei — Blaj

Gazetari obiectivi, ținem să dăm fără alt comentariu cele de mai sus. Suntem siguri că Dl Prof. N. Iorga, cu sentimentul de loialitate și dreptate pe care i-l cunoaștem, nu va întârzia să rectifice o învinuire, care, se dovedește, astfel, în chip limpede, neintemeiată și nedreaptă, față de Biserica unită și arhieriei ei.

Desființare de secte religioase în țara noastră. Gazetele de azi aduc știrea că Ministerul Cultelor, modificând decizia din 14 Iunie 1938, a întocmit alta nouă (poartă numărul 31.999.939) cu privire la reglementarea asociațiilor religioase și interzicerea sectelor ce prezintă primejdii pentru bunele moravuri și pentru stat.

Noua decizie stabilește că sunt cu desăvârșire interzise, sub sancțiunea pedepselor prevăzute în Codul Penal și legilor pentru aplicarea ordinii în stat: *Asociațiile religioase care, prin doctrina și practicile lor rituale, aduc atingere legilor de organizare a statului și instituțiilor sale, contravin bunelor moravuri, ordinii și liniștii publice.* Acestea sunt: Asociațiile mileniste (asociația internațională a studenților în Biblie, martorii lui Dumnezeu Iehova prin societatea de biblie și tratate, sau sub orice altă denumire religioasă sau comercială s'ar

prezenta) pentecostaliștii, tremurătorii, biserica lui Dumnezeu apostolică, pocăiții, nazarinii, adventiștii reformații, secerătorii, nihilisții, ino-chentiștii și stilisții.

Asociații religioase recunoscute de Ministerul Cultelor sunt, pe viitor, numai următoarele: *Baptiștii, Adventiștii de ziua a șaptea și Creștinii după Evanghelle.* Se precizează însă că:

1. Fiecare membru al unei organizații religioase trebuie să fi îndeplinit toate formalitățile legale și a cultului căruia i-a aparținut mai înainte. 2. Organizațiile locale nu pot funcționa decât cu cel puțin 50 de credincioși. 3. Adunările și predicile vor avea loc numai în casele de rugăciuni respective, care vor trebui să fie departe de 200 metri cel puțin de celelalte lăcașuri de cult (sunt dispensate de aceasta casele de rugăciuni existente dela 14 Iunie 1938) Închiderea caselor de rugăciuni se va face numai cu ordinul ministerului. Cere-monțiile care trebuie să aibă loc în afară de casa de rugăciuni, precum înmormântări, etc., se vor face cu prealabilă autorizație. 4. Predicatorii trebuie să fie cetățeni români, să aibe 30 de ani, toate drepturile civile, să nu fi suferit condamnări, să aibe 4 clase secundare. Ca studii fac excepție predicatorii care au funcționat până acuma. 5. Predicatorii își vor exercita funcțiunea numai în casa de rugăciuni a asociației. 6. Li-se permite asociațiilor să deschidă școli pentru educația morală și religioasă a copiilor și credincioșilor autorizate de ministerul cultelor.

Biserica și asociațiile sportive

Nu venim c'o idee nouă, fiindcă în lumea apuseană Biserica totdeauna a încurajat jocurile și asociațiile sportive, cari și-au început viața, încă din vechime, la umbra bisericii, spre binele trupesc și sufletesc al tineretului.

Cavalerismul medieval, care a dat atâtea dovezi de idealism și care a făcut, veacuri de-a rândul, atâtea bravuri, a fost o creație de a Bisericii. Educația și obiectivele ce le-a urmărit cavalerismul, au avut o mare înrâurire asupra vieții creștine medievale. Până chiar și în vremea

noastră cuvântul cavalier însemnează om bine crescut, care se știe comporta cu demnitate în oricare societate. Cavalier însemnează un creștin convins, care știe trata respectuos cu femeia, care știe să fie devotat, dar nu se lasă abătut dela linia eroică, morală, pe care o are totdeauna în vedere.

În practică, metoda cea mai potrivită pentru a întinde cadrele Agrului, până în rândurile tineretului, ar fi, să ni-l câștigăm prin asociații sportive, de educație fizică și morală. Dictonul latin „mens sana, in corpore sano” are un adânc înțeles, și trebuie să-l aibă în vedere oricine ține la cultivarea unei sănătoase psihologii și mai cu seamă a bunului simț creștin în tineret. Și e bine ca preotul de azi să nu fie strein de dorul acela ascuns, ce mocnește în tineret, de a tinde spre o sănătate fizică mai mare ca în trecut; spre frumusețe și vigoare... Această dorință a existat în tineret totdeauna și dacă astăzi este mai mare, este pentru că ne apropiem de vremuri de mare prefaceri, pe cari în mod instinctiv le presimțim.

Problema de care se lovește tineretul, aceea de a-și crea o lume de aspirații care să dureze, este dintre cele mai grele. Setea lui nu o poate îndestula exclusiv știința. Preotul înțelegând această frământare și dorință a lui de a se depăși, poate asigura tineretului obiective morale, poate canaliza năzuințele și forțele lui organizatoare și creatoare, spre binele Bisericii.

Împrejurările între cari trăim chiar ne îmboldesc să tindem spre această nobilă și prețioasă muncă.

La școlile secundare, pe cum la tineretul dela sate, ne este cunoscută tuturor pasiunea pentru football și pentru alte jocuri sportive. — Aproape nu este sat unde să nu se găsească teren pentru sport. Pe aceste terene se află în multe locuri chiar arene de football bine grijite.

În țările apusene și azi sunt preoți de acei cari inițiază tineretul la jocuri și sport, și își petrec o bună parte între ei, pentru că este mai bine să se ocupe tineretul cu sport, cu mișcare și este mai bine să stea și să facă zid în jurul

Foia „Unirii”

Pius XII înainte de pontificatul său

de P. Jves de la Brière S. J.

2

II.

O fază nouă se deschide în viața Mgr.-lui Pacelli în luna Aprilie 1917, cu ocazia promovării sale la Nunțiatuura din München și la arhiepiscopia titulară de Sardes. El va fi acum ambasadorul Papei pe lângă guvernul Bavariei și, prin estinderi de drepturi, pe lângă toate celelalte State ale imperiului german, căci Münchenul era atunci singurul post diplomatic al Sfântului-Scaun în Germania. El va fi deosebit de asemenea (căci și aceasta este misiunea unui nunțiu) agentul rezidențial al papalității pe lângă clerul și catolicii întregii Germanii, ca organ de legătură și informațiune. Este inutil a reliefa importanța morală a unui asemenea mandat în timpul marelui războiu și în mijlocul Europei în foc.

În primul rând Mgr. Pacelli a avut drept sarcină să răsădească în pământ german opera caritabilă și umanitară a lui Benedict XV, după ce a contribuit la organizarea sa generală prin birourile secretariatului de stat. Vizitele sale consolatoare în tabăra prizonierilor aliați, mai ales francezi și italieni, au lăsat o amintire plină de recunoștință nepieritoare și-au arătat odată

mai mult cu cât felul de a da valoarează mai mult decât ceea ce dai.

Nunțul din München a fost și de altcun unul din principalii executanți ai marelui politici împăciuitoare a lui Benedict XV și a nobilei sale tentative de mediațiune diplomatică între beligeranți. Un episod cel puțin merită să ne oprim la el, căci a fost descris de mai multe ori cu desfigurări esențiale, în Germania și în Franța. Povestirea fantastică și romanțată a evenimentului se găsește în capitolul XI din *Memoriile lui Wilhelm al II-lea*, sub titlul: *Papa și pacea; Conversație cu nunțul Pacelli, în 1917 la Kreuznach.* Mgr.-ul Pacelli a rectificat el însuși această povestire printr'o notă foarte precisă care a apărut în *Osservatore Romano*, dia 19 Oct. 1922 și în *Civiltà Cattolica* din 4 Nov. următor. Nunțul apostolic a putut de-a tsel să-și sprijinească propria mărturisire, în ce privește ordinea faptelor, prin aceea a cancelarului *Bethmann-Hollweg*, care era încă în funcțiune când cu episodul din chestie și ale cărui *Memorii* au apărut înaintea aceluiași Wilhelm II.

Întreaga afacere privește mesajul lui Benedict XV din 1 August 1917 (publicat în 15 al aceleiași luni), prin care Papa își oferă serviciile sale tuturor beligeranților pentru o pacificare generală, ale cărei baze de negociere le propunea el însuși. Răspunsul Germaniei nu e acum în cauză. Acest răspuns politic și amăgitor trebuia să apară în 22 Septembrie 1917 și va fi semnat de Dr. Michaëlis, noul cancelar

al imperiului. Demersul despre care vorbim este, din contră, anterior mesajului pontifical. Benedict XV, înainte de a-și lansa apelul către beligeranți, voia să trezească câteva dispozițiuni favorabile mai ales la acela din beligeranți al cărui consimțământ era mai de lipsă, pentru că deținea în Europa, pe harta războiului, la Est, la Vest, la Sud, o suprafață considerabilă din teritoriul națiunilor adverse. Aceasta va fi misiunea inaugurală a nunțiuului apostolic numit la München.

Mgr.-ul Pacelli se duse la Berlin, și în 22 Iunie avu o lungă întrevădere cu cancelarul Bethmann-Hollweg. Li anunță acestuia intențiunile mediatoare ale Suveranului Pontif și-i lătrebă despre primirea pe care puteau s'o întâmpine la conducătorii Germaniei. În mod particular a insistat asupra celor două probleme anevoioase pe cari, de fapt, n'a lipsit să le pună mesajul pontifical din 1 August: restituirii integrale a independenței Belgiei și examinării chestiunii Alsaciei-Lorenei. Aceste perspective dădeau adevăratul sens al demersului nunțiuului apostolic.

După aceea, Mgr.-ul Pacelli s'a dus la Kreuznach (marele cartier general al lui Wilhelm II) unde a fost însoțit de Bethmann-Hollweg. Audiența imperială a avut loc în ziua de 28 Iunie, la ora douăsprezece și jumătate. Nunțul remisese și comentă verbal scrisoarea în care Benedict XV, drept preludiv al ofertei sale de mediațiune împăciuitoare, îl ruga stăruitor pe

reotului, decât să petreacă vreme în citire de cărți morale, sau să stea — cum se face pe noi — în jurul cărciumelor, în trândăvie, și crească generația viitoare în indiferență și religioasă.

Dacă ne plângem, și este așa, că nu dată Agrul nostru cuprinde în sine elemente care nu acționează, în vederea scopului său, apoi prin formarea asociațiilor sportive am câștiga pe tineri și am putea forma din ei membri activi și însușiți pentru cauza noastră.

Intărirea Agrului este o problemă care nu așa de ușoară. La aceasta se cere o muncă mai mulți ani, ca să poată fi îndeplinită; și până atunci, tineretul trebuie grupat și strunit, pentruca să ne fie la îndemână. — La asociațiile sportive Preotul ar avea buna ocazie să vorbească tinerilor despre prietenie, despre castitate, despre căsătorie despre solidarizarea tineretului catolic din alte țări și spre alte probleme interesante, și ar prinde preoții cari au avut această idee, acela cari să plăză pe tineri și simpatizează sportul, sunt orași de tineret.

Mișcarea în cadrele Agrului, de a ne grupa tineretul, ar împlini o mare lacună. Jertfa materială și oboseala ce s'ar depune pe acest teren ar fi bogat răsplătită. Emulația sportivă ar înlătura alte emulații, în obiceiuri rele și păcătoase, contra cărora va trebui să se vorbească de pe amvon. Dar aceste rele, trebuie să recunoaștem, fără un contact direct al Preotului cu tineretul, niciodată nu se stărpi. Emulația sportivă ar inspira respect și alipire față de Biserică și față de Preotul care îi inițiază. Chiar la noi în țară, la câteva școli secundare, profesorii de religie au întemeiat societăți sportive și s'a ajuns prin acestea la bune rezultate. Tineretul pe acești profesori îi iubește mai mult decât ne-am putea închipui.

Într'un sat, sau într'o școală, n'ar fi mic numărul celor grupați de ex. într'o asociație sportivă de football. Într'un sat dacă s'ar forma două echipe, fiecare cu o secție de a începătorilor, s'ar ajunge la un număr de 44 jucători, sau și mai mare; acest număr fiind considerabil, restul ar fi spectatori.

Trebuie Preotul însă să cunoască legile jocurilor, și în special a jocului de football, ca apoi el în persoană să poată veghea la bunul mers al jocului și să poată ținde spre obiectivele morale, pentru cari s'a format asociația.

Asociațiile sportive firește c'ar purta nume potrivite, numele vreunui erou de a creștinătății, cum este de ex. Sf. Gheorghe, și li-s'ar ținea și câte un panegiric, pentruca tineretul să cunoască pe marii eroi ai gândirii creștine și ai vieții curate.

Din cele arătate apare deosebita însemnătate a problemei puse. Dacă s'ar ajunge chiar și numai la acest minim, tineretul ar trage dintr'asta mari foloase. El ar fi acela care s'ar angaja în eroica luptă anti-pornografică și ar lupta alături de Preoți, pentru renașterea în bune moravuri și a Patriei noastre creștine.

Felician M. Soran

Școală de laudă și încă ceva E școala primară română unită din București (Str. Pallade, 50), grija căreia o are Maica Alice, din congregația Surorilor Maicii Domnului din Blaj. S'a deschis numai anul trecut, pentru băieți și fetițe. Lauda acestel școli nu o facem noi, ci d. N. (eculai) C. (iocardia) în *Universul* (nr. 177 din 1 Iulie 1939, care cercetând acea simpatică) așezare școlărească cu prilejul serbării de sfârșit de an, spune că a rămas foarte impresionat de ceea ce a văzut acolo. Scrie numitul colaborator al „Universului”, între altele:

„Am intrat în școală. Sălile de clasă, cancelaria, coridoarele, dormitoare și camerele de serviciu, străluceau de curățenie, mobilierul și materialul didactic nou și bine întreținut.

În cancelarie, într'un dulăpior și pe o masă, o „expoziție” cu lucrări de ale copiilor: broderii, cusături alese, împletituri, traforaje, desene și alte mici lucrări, executate cu multă pricepere, iar unele așa de corect, că nu-ți vine să crezi că au ieșit din mâinile unor copilași cari trecuseră de 9 ani.

Și după ce am văzut aceste înfăptuiri, am priceput rostul indemnului, precum am înțeles și constatările făcute de către delegatul minis-

terului educației naționale, care, la 16 Iunie cor. scria în condica de procese verbale:

„Viața în școală e condusă cu deosebit tact pedagogic de maica directoare. Programă analitică a fost aplicată cu pricepere și cu folos practic.

Putem spune că școala, în afară de cunoștințele pe care le dă elevilor, este și un adevărat cămin părintesc pentru copii.

„Maica directoare”, de care vorbește atât de elogiios delegatul ministerului este o doamnă dintr'o mare și nobilă familie din Oltenia, este doamna Alice Gheorghiu, născută Gurgu, care, din dragoste nefermărită pentru semenii săi, a renunțat la viața laică, pe care o putea trăi larg și în mare îmbelșugare, și-a îmbrăcat rasa aspră a călugăriei pentru a face apostolat.

Dintr'un sentiment eroic altruist, și în spiritul tainei pentru care și-a închinat viața, prin jertfa de sine, în folosul aproapelui, și-a luat sarcina grea și istovitoare de învățătoare și educatoare, fără altă răsplată, a faptelor sale, de cât aceea mare mulțumire sufletească ce o simte jertfindu-se pentru alții și care nu poate fi egalată cu nimic alt în viață.

Ne bucurăm sincer de aceste rânduri de laudă și suntem siguri că realitatea va fi tot mai mult deasupra oricăror laude.

Știri mărunte

Pelerinaj la Bixad. De praznicul SS. Apostoli Petru și Pavel din acest an, la mănăstirea noastră basiliană a avut loc un pelerinaj impunător. Mii și mii de închinători au alergat la această sărbătoare a sufletului până și din Maramureș, Români și Ruteni, din regiune de frontieră, trecând peste mulțime de greutăți. Preasf. *Alexandru al Maramureșului* a sosit încă din preziua la mănăstire, fiind întâmpinat de Preacuv. P. Atanasie, provincialul basilienilor români, cu un călduros cuvânt de bun sosit, și de P. Augustin Pop, egumenul dela Obreja, păr. protopop Gh. Anderco și mulțime de popor. La paraclisul de seara, cași la sf. liturghie arhierescă de a doua zi, a predicat Preasf. Ale-

Impărat să facă împreună tot posibilul pentru a ajunge la încetarea flagelului care a acumulat ruine materiale și morale, chiar de ar trebui să renunțe la unele din scopurile războinice ale guvernului imperial.

Ori, *Memoriile* lui Wilhelm II, nu fac cea mică mențiune de această scrisoare a Pontifului Roman și de sugestiile precise cari erau obiectul. Wilhelm II reține numai notiunea cu totul generală a unei invitări la pace și reține mai ales desvoltarea oratorică, prin care el însuși improvizase imediat un răspuns la cele dintâi propuneri pontificale. După cum o creștează Mgr.-ul Pacelli, Wilhelm II a declarat Benedict XV, pentru a face operă eficace ar

bui să se adreseze mai puțin guvernelor statelor, și mai de grabă episcopilor, preoților și dincioșilor Bisericii catolice, mai ales în țările Antantei, angajându-i să promoveze spiritul creștin de pacificare, în locul urei și pasiunilor războinice. Mgr.-ul Pacelli a replicat foarte simplu n'a primit misiunea de a trata acum o asemenea materie, însă că-și va face datorie din comunica Sfântului Părinte dorințele exprimate de Majestatea Sa.

Urmarea audienței a fost și mai aspră față de lucrătorilor belgieni, a cărei încetare reclama Vaticanul. Wilhelm II, după ce a încercat să justifice procedura germană, a dat adevărat acestui punct oarecare speranțe favorabile. Deciziunile rămaseră însă nedesluite în ce pri-

vește primirea la Berlin a viitorului mesagiu pontifical de pacificare.

Când întrevăderea oficială a luat sfârșit, Wilhelm II a reținut la dejun pe nuntial apostolic și pe uditorele său de nuntiatură, Mgr.-ul Schioppa, împreună cu diferite persoane din anturajul imperial. În timpul mesei, apoi în timpul cât s'a discutat pe terasă, nici un subiect politic sau de actualitate n'a fost atins. Dealtfel chiar împăratul a fost acela care a vorbit în mod familiar aproape tot timpul, cu limbușia sa incontestabil de admirat, însă deasemenea cu acea etalare exuberantă a eu-lui său de care interlocutorii rămăneau totdeauna surprinși.

Partea picantă a chestiei este că în *Memoriile* lui Wilhelm II uditorele nuntiaturii, Mgr.-ul Schioppa, care n'a zis un cuvânt în timpul conversației dela masă și de pe terasă, și care în timpul audienței diplomatice a nuntialului a rămas, conform protocolului, în anticameră, își vede atribuit un rol de comedie bufă, de care Mgr.-ul Schioppa a trebuit să fie mai târziu foarte profund chinat. Wilhelm II i-a uitat de altcum numele și chiar titlul pe care-l avea. Il numește: *capelan*, sau *vicar*, și atribuindu-i, în mod gratuit, concepțiunea pe care și-o făcea împăratul despre psihologia prelaților italieni, îngroziți (credea el) de plebea romană, își imaginează că Mgr.-ul Schioppa ar fi intervenit în dialogul dintre împărat și nuntial. Cuvintelor prin cari Wilhelm II își exprima dorința ca Benedict XV să recomande catolicilor abandonarea spiritului de ură, „*capelanul*”, „*vicarul*” ar fi răspuns în

mai multe reprize cu groază: *La piazza! La piazza!*

Acesta a fost adevărul asupra întrevăderii dela Kreuznach, care ne descoperă o trăsătură curioasă a imaginației creatoare a lui Wilhelm II, și care ia loc între marea și mica istorie. — Aspectul mării istorii îl are acțiunea plină de tact a ambasadorului lui Benedict XV pentru cauza păcii. (Va urma)

Pr. Iosif Stercociu

O întâmpinare

Dela redacția *Vestitorului* din Oradea primim rândurile ce urmează: (care nefiind iscălite, merg, evident, sub răspunderea acelei redacții):

Domnule Director,

Binevoii a da ospitalitate în coloanele ziarului DV. celor ce urmează:

Păr. *Septimiu Popa*, sub titlul „Mea culpa” în Nr. dela 1-7-39 al acestul ziar, dă un răspuns recensentului cărții sale *Caravanele Ardealului* din *Vestitorul* (Oradea). Nu-l convine că am găsit nepotrivite patru bucăți cu restul de 24 ale volumului. Logic ar fi fost să facă această *Mea culpa* în *Vestitorul*, nu la *Unirea*, ai cărei cetitori nu cunosc cauza. Dacă D.-Să vrea să discutăm aici, fie! Caracterul erotic al acestor patru bucăți (Dol ochi albaștri, Plopii fără soț, Mores quod attinet, Adămuș cel micuț) nu-l tăgăduiește nici păr. S. P.

xandru. De SS. Taine s'au apropiat, peste 3000 de credincioși, pregătiți pentru aceasta de cei 21 preoți ce le-au stat la dispoziție întru ascultarea spovedaniilor.

Praznic sfânt la Oncești Maramureșului. Duminica trecută a fost sfârșită falnica biserică din Oncești păstoriți de p. Vasile Godja, preotul devotat turmei sale credincioase și cauzei Domnului. Actul sfânt l'a săvârșit Preasf. Alexandru Rusu, episcopul eparhial, în sobor de 12 preoți. La bucuria mare și sfântă a celor din Oncești au luat parte și satele din împrejurimi, așa că numărul celor ce au ascultat cuvântul de vibranta simțire profund creștină și română a înaltului ierarh a trecut (după „Tribuna“ de azi) peste 15.000.

Exerciții spirituale. Săptămâna aceasta asociația „Sf. Nichita de Remeslana“ a preoților noștri celibi și-a făcut deprinderile sufletești anuale (de Luni până Vineri) la mănăstirea basiliană dela Obreja, din apropierea Blajului. Conducător al acestor exerciții spirituale, la cari au participat treizeci de preoți, a fost p. ieromonah Augustin Pop, egumenul mănăstirii de aci.

Locale. Joi viitoare, de praznicul Sf. Ilie Tesviteanul, va predica în catedrală p. Ioan Popa, prof. de religie, iar Duminica ce-i urmează, a opta după Rusalii, va predica p. Ștefan Ciufudeanu, dela Adm. Centrală.

Mănăstiri de călugărițe în Rusia. Călugări și stejarii nu pot fi stârpiți, cum a spus-o Dostoevski și samavolnica stăpânire bolșevică din Rusia de azi e silită să vadă că marele cugetător bine a observat. După știri din Moscova — informația aceasta o aduce agenția Ceps — s'a descoperit de curând, lângă poarta Petru din numita metropolă, o mănăstire secretă de călugărițe, care dăinuia de opt ani. Călugărițele lucrau fie ca lucrătoare la fabricile statului, fie pe la autorități, iar altele studiau la universități. Cu toatele ducând o viață creștină cât se poate de aspră.

Cursuri de vară la Vălenii de Munte. În 1 Iulie 1908, d. Nicolae Iorga a înființat la Vălenii de Munte o universitate populară care-l poartă numele și la care, an de an, vara, sunt invitate, și vin să confvrențieze, personalități dintre cele mai distinse. Anul acesta

Dimpotrivă îl accentualază, mai adaogând că, între cavalerii primii aranjeri ai balurilor filantropice de odinioară, se remarcă mai ales PP. SS. Hossu, Rusu și Morușca. Crede D-Sa că face serviciu fie canzel acestor baluri, fie reputației acestor arhieriei dând asemenea detalii biografice?

„Iubirea e trebuincioasă lumii — scrie marele autor profan al Italiei Alessandro Manzoni — dar este și va fi totdeauna destulă. În adevăr nu folosim nimic, dacă ne ostenim s'o cultivăm, pentru că cultivând-o nu facem decât s'o trezim și să-i înțefim flăcările și acolo, unde nu e nevoie de ea. Sunt alte simțeminte, de care moralitatea are nevoie și la care tare ar fi bine ca scriitorii să pregătească sufletele; așa sunt compătîmirea, iertarea, gîngășia, iubirea aproapelui, jertfa, lupta, curajul. Aceste simțeminte niciodată nu sunt de ajuns; slavă scriitorilor cari ajută omenirea în aceste simțeminte. Dar din ceace se numește amor, după socoteala cea mai modestă e de o mie de ori mai mult decât ar trebui.“ Decl.

P. S. P. e apoi preot. D-Sa știe cuvântul apostolului: „Ci acum vremea s'a scurtat. Așa încât și cei ce au femei să fie ca și cum n'ar avea“ (I. Cor. 7, 29). Mai multă docență! Mai puțină desinvoltură!

Recensentul Vestitorului

cursurile vor avea loc în răstimpul 15 Iulie—15 August. Printre numeroșii conferențieri de acum se află și p. [Ion Agârbiceanu canonic clujan (Elementele muncii românești) și p. Ștefan Manțulea dela Blaj (Vlădicii întemeietori ai Blajului românesc; Din trecutul și bogățiile Bibliotecii centrale blăjene). Pentru cămin și cantină se plătește 1500 lei (numai pentru cantină: 1300 lei). Corespondența și banii sunt a se trimite la Secretariatul Universității Populare din Vălenii de Munte.

Dela Agru. Asociația generală a Românilor uniți din *Timișoara* și-a ținut duminică, 2 Iulie 1939, *adunarea generală* ordinară, prezidată de d. Dr. I. Fodor, când s'a ales *noul comitet de conducere*, pe timp de 3 ani, în următoarea componență: *Dr. Ion Tenchea*, președinte; *Dr. Augustin Maior* vicepreședinte; *Dr. Alexandru Grozescu* secretar general; *dd. Dr. Ioanes De Apsa, Dr. Ioan Băltescu, Col. Anton Nicolae, Insp. Nicolae Dănilă, A. Marta*, membri în comitet; *dd. Dr. Iulian Potra, Simion Coca și Ioan Martinescu* censori. Adunarea generală a dat în acelaș timp descărcarea vechiului comitet al cărui mandat a expirat.

Produsele literare ale tiparnițelor. Revista „*Le droit d'auteur*“ a publicat date statistice privitor la lucrările literare ieșite de sub tipar în 1937. După aceste date cele mai multe atari lucrări în anul menționat au apărut în Japonia; 30.732. Urmează Germania cu 25.361, Marea Britanie cu 17.286, Franța cu 14.911, Italia cu 11.093, Cehoslovacia cu 10.994, Statele Unite ale Americii de Nord cu 10.912, Polonia cu 8.006, România cu 6.000, Olanda cu 3.423 și Elveția cu 2.834.

Oficiul parochial român unit din Sânpaul

Concurs

Sfatul bisericesc al parohiei române-uite din Sânpaul (jud. Târnava mică) publică concurs pentru ocuparea postului de cantor la biserică, cu termenul de 15 August 1939 pe lângă următoarele atribuțiuni:

1. Șeșe (6) jug. pământ arător și cositoriu. 2. 1/4 jug. grădină. 3. A treia parte din ștola îndatinată.

Toate impozitele le plătește uzufructuarul.

Să poștege dela concurenții să poată organiza și conduce corul cu tinerimea, cel puțin în două voci.

Concurenții să-și înainteze cererile până la termenul de mai sus, provăzute cu următoarele documente: a) Certificat că e român unit; b) Diploma de cantor dela Blaj sau Cluj; c) Certificat de moralitate dela preot, trimis direct oficiului parochial din Sânpaul.

Concurenții să se prezinte într'o Duminică la biserică.

Sânpaul, la 9 Iulie 1939.

Sfatul bisericesc

Parochia română unită Biczul-Ardelean

Nr. 94—1939.

Publicațiune de licitație

În ziua de 23 Iulie a. c., ora 14, curatorul parohiei române unite din Biczul-Ardelean (jud. Ciuc) va ține licitație publică, cu oferte închise, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de construcție în roșu, a bisericii.

Valoarea lucrărilor este cea din devizul estimativ care, împreună cu planurile și condițiile speciale din plan, se pot consulta în orice zi la Oficiul parochial din Biczul-Ardelean.

Garanția va fi de 6% din valoarea ofertei, și se va depune numai decât în numerar, efecte

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

de stat, ori scrisoare de garanță emisă de bancă de prima bonitate — Licitația se ține la Oficiul parochial.

Curator:

Internatul „Vancean“ de băeți — Blaj

CONCURS

de primire la Internatul „Vancean“ de băeți — Blaj

Preaveneratul Consistor Arhiepiscopesc ordinul Nr. 4461—1939 publică concurs de primire pe anul școlar 1939—1940 la Internatul Vancean de băeți, cu termenul de 15 August 1939 pe lângă următoarele condițiuni:

1. Taxele pe anul școlar 1939—1940 sunt următoarele:

a) Taxa de înscriere 500

b) „ „ „ pentru elevii noi 700

c) „ „ întreținere 9.500

Taxa de întreținere se va putea plăti trei rate și anume: la începutul anului școlar 3500 dela elevii vechi, iar dela cei noi 3700 la 1 Ianuarie 1940: 3500 lei, iar restul de 300 lei la 1 Aprilie 1940. Avându-se în vedere direcția unei noi aripi a internatului precum eventuala urcare simțitoare a prețurilor în cursul anului școlar, Consistorul își rezervă dreptul de a impune o suprataxă corespunzătoare.

Taxa de edificare propusă deocamdată de rectorat este: 700 lei pentru clasele superioare iar pentru cele inferioare 500 lei.

2. Nici un elev nu se va putea înscrie la Internatul la începutul anului școlar dacă nu achita în ziua de primire rata I-a întregă. Rectoratul va putea îngădui o amânare de plată a ratelor II-a și a III-a, până la 1 Februarie sau până la 1 Mai.

3. Fiecare rată trebuie plătită în întreg, chiar în cazul când elevul s'ar retrage sau eliminat în cursul trimestrului.

4. Trusoul necesar se compune din: 1. sac de pae și 2 cearceafuri (lepede pus pe saltea; 2 perne și 4 fețe de perne; 1 șot sau plapomă și 2 fețe de plapomă; 2 deșee albe de gîlgiu de mărime 180x140 pentru acoperirea patului; 1 palton de iarnă; 2 rânduri de haine; 6 cămăși de zi, 3 cămăși noapte; 6 ismene; 1 pereche pantaloni de culoare închisă; 4 servete de masă; 4 perechi de șosete; 6 perechi de ciorapi; 10 batiste; 2 perechi de ghete bune; 1 pereche de pantofi de noi; 1 inel pentru șervet; 1 perie de haine; 1 perie de cap; 1 pieptene; 2 perii de ghete. Pe etichetele și vestimintele cari se dau la spălare coase numărul ce se va indica în rezoluția de primire. Elevii din anul trecut vor avea mărul vechiu.

5. Părinții sau tutorii elevilor se vor obține în cererea de primire că vor împlini aceste condițiuni. Pentru toți elevii se va cere în petiție a) în care clasă liceală au să-lucească ca elevi ordinari; b) dacă sunt *origenți* sau *repetenți*; c) la care *confestune* aparțin: situația socială a părinților: preoți, învățători, funcționari, agricultori, etc.

6. Iar elevii din cl. VIII-a, vor face o declarație în scris, prin care ei înșiși se vor obliga a se supune întru toate regulamentele comune al Internatului până la sfârșitul anului școlar.

7. La cerere se va alătura și câte un *timbrat (recomandat)* purtând adresa exactă a petiționarului, pentru a se putea da răspuns urgent.

8. Cererile se adresează Preaveneratului Consistor, dar se trimite de dreptul la Rectoratul Internatului.

Blaj, la 12 Iulie 1939.

Rectorat